

Valtaa naisten käsiin

Sata vuotta naisten äänioikeutta ja vaalikelpoisuutta Suomessa. YK:n talous- ja sosiaalikomitean naisten- asematoimikunnan 50. kokouksen rinnalla Helvi Sipilän nimeä kantava ensimmäinen seminaari maaliskuussa New Yorkissa. SANL-FKAF aloitteentekijänä suomalaisten naisjärjestöjen merkittävässä uudessa kansainvälisessä yhteistyössä.

Ensimmäinen kansainvälinen Helvi Sipilä seminaari järjestettiin 2. maalikuuta 2006 Suomen konsulaatin tiloissa New Yorkissa. Teemana oli Power in her Hands ja järjestäjinä SANL-FKAF:n kanssa olivat Naisjärjestöjen Keskusliitto, Nytkis, Suomen Unifem kansainvälisten IFUW:n ja UNIFEM:n kanssa. Naisten päätöksenteko oli Manhattanin supisuomalaisesta räntäkelistä huolimatta houkutellut paikalle kansainvälisen lähes 70 hengen yleisön.

Korkeatasoisen seminaarin avasi johtaja Carolyn Hannan, UN Division for the Advancement of Women DAW. Hän kuvasi Helvi Sipilän merkittävää roolia naisten- asemaan liittyvien asioiden parissa YK:ssa. Tämän vuoden 50. kokous merkitsi myös 60:ta juhlavuotta YK:n naisten- asematoimikunnalle, jonka sihteeristönä DAW toimii.

Akateemisten Naisten Kansainvälisen Liiton IFUW:n puheenjohtaja Griselda Kenyon toi järjestön tervehdyksen tilaisuuteen ja muisteli tapaamistaan Helvi Sipilän kanssa.

Sata vuotta äänioikeutta

Sosiaali- ja terveysministeri Tuula Haatainen piti seminaarin juhlapuheen teemanaan Centennial Story of Finland – A Global Forerunner? Ministeri Haatainen korosti suomalaisten naisten uniikkia historiallista asemaa täysien poliittisten oikeuksien haltijoina. Naisten osallistumi-

nen päätöksentekoon on kuluneen sadan vuoden aikana näkyneet erityisesti koulutuksessa, sosiaali- ja terveysasioissa ja perhepolitiikassa. Naisten tasa-arvo Suomessa on toteutunut monella alalla kuten naispresidenttimme, naisministerimme ja eduskunnan naiskansanedustajat osoittavat.

Kommenttipuheenvuoroja eri puolilta maailmaa

Ensimmäisen kommentin käytti IFUW:n naisasiakomitean varapuheenjohtaja Dorothy Meyer Uudesta Seelannista ja esitteli Kate Sheppardin, joka johti naisten äänioikeuskampanjaa 1893. Todisteena Dorothy toi mukanaan 10 dollarin setelin, jossa on Kate Sheppardin kuva osoituksena hänen merkityksestään. Kate Sheppard osallistui myös kansallisen naiskomitean perustamiseen vuonna 1896. Tänä vuonna 110-vuottaan juhli-valla komitealla on maassa 34 osastoa, jotka tänäänkin panostavat mm. ajankohtaiseen naisten koulutukseen, naisten asiantuntijamielipiteiden keräämiseen ja esittämällä näitä päätöksentekijöille.

Afrikan maista Ruanda on noussut maailmantilastojen kärkeen: parlamentissa on 48 % naisedustajia. Nais- ja perheasioiden ministeri Valerie Nyirahabineza alusti maansa historiasta vuoden 1994 jälkeen, naisten nykytilanteesta ja tulevista haasteista.

Kolmantena kommentoijana oli pääsihteeri Tanja Auvinen, NYTKIS, joka loi katsauksen suomalaisten naisten poliittisten oikeuksien nykypäivään. Hän kertasi myös YK:n naisasemakomitean maaliskuuisen kokouksen ensimmäisen viikon antia ja siellä käsiteltyjä teemoja Suomen kannalta.

Aktiivinen yleisö noin 20 maasta esitti kysymyksiä panelisteille ja vilkasta keskustelua olisi jatkunut reilusti yli seminaarille varatun ajan!

Päätössanat lausuiivat Liberian naisasiainministeri Vabah Gayflor ja johtaja Noeleen Heyzer, UNIFEM Internationalista. Ministeri Gayflor ihastui seminaariotsikon tarjoamiin merkityksiin "Power in her Hands" ja esitti omin käsin sen miten naisten on otettava valta. Naisen käsi ei ole nyrkissä vaan se on avoinna!

Tunnelma oli empaattinen ja latautunut kun Noeleen lopuksi vaati maailma antamaan rahaa inhimilliseen panostukseen yhtä paljon kuin yritysten ja valtioiden nykyiset mahtavat investoinnit koneisiin ja varusteluihin. Noeleen korosti viitaten YK:n kehitysohjelmiin ja tavoitteisiin, että jos maapallolla eivät ole ihmisten, erityisesti naisten ja lasten, asiat kunnossa niin pian ei ole mitään muutakaan kehitettävää!

Aktiiviset naiset YK:ssa

Kansainvälisen YK:n naistenasemakomitean 50. kokoukseen maaliskuussa 2006 osallistui sekä virallisia valtuuskuntia, järjestöjen edustajia ja YK:n omien organisaatioiden edustajia lähes 3000.

Keskeisiä teemoja tällä kertaa olivat naisten tehostunut osallistuminen kehitykseen ja naisten ja miesten tasa-arvoinen osallistuminen päätöksentekoon kaikilla tasoilla. Kahden viikon aikana pääteemoja käsiteltiin tiiviisti ja niistä julkaistiin kolmannella viikolla päätöslauselmat. Istunnon lisäksi oli useita kutsuttujen puhujien ns. pyöreän pöydän keskusteluja tasa-arvosta eri maiden kehitysstrategioissa.

Suomen valtuuskuntaa johti ministeri Tuula Haatainen ja järjestöistä oli mukana

SANL-FKAF:n edustajana keskushallituksen jäsen, kansainvälisten asioiden koordinaattori Leena-Maija Laurén.

Ministeri Haatainen esitti yleisistunnossa Suomen puheenvuoron ja osallistui Pohjoismaisten ministerien yhteiseen paneeliin.

Lisätiedot verkossa

- Kansainvälisen Helvi Sipilä 2006 seminaarin aineistoa julkaistaan myöhemmin: www.ifuw.org
- YK:n sivuilla on tiedot 50. kokouksen päätöksistä ja muusta ohjelmasta: www.un.org/daw
- Suomen koskevia tietoja tasa-arvoneuvottelukunnan ja sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön sivuilta: www.stm.fi
- Naisten äänioikeus 100 vuotta: www.aanioikeus.fi

Ensimmäisen Helvi Sipilä seminaarin puheenjohtajana toiminut kirjoittaja haluaa vielä lämpimästi kiittää ministeri Sipilää seminaari-idean hyväksymisestä, kevään 2006 kaikkia puhujia ja järjestelyihin osallistuneita naisjärjestöjen edustajia. Erityisesti kiitoksemme YK-suurlähtettiläs Kirsti Lintoselle, jonka ansiosta ensimmäinen kansainvälinen Helvi Sipilä 2006 seminaari onnistuneesti toteutui YK:n ohjelmatarjonnan lisänä olleiden kymmenien ja kymmenien erilaisten tilaisuuksien joukossa.

Leena-Maija Laurén

IFUW, Status of Women Committee,
Convener